

A valóság eklektikája – Kiállítás-sorozat a bicsérdi nemzetközi művésztelep jubileumán

2018. április 22. vasárnap 19:15

Huszonöt éves a bicsérdi nemzetközi művésztelep, s ebből az alkalomból kiállítás nyílt a közelmúltban a kaposvári kormányhivatal galériájában.

A mível kollektió már bemutatkozott Topolyán és Pécssett is, és az alkotógárda azt tervezi, hogy a közeljövőben a fővárosban ad ízelítőt a művésztelep tevékenységéből. E negyed század jelentős múltnak számít, hiszen egy-egy alkotótelep működtetése szent megszállottság – no meg anyagi támogatás – nélkül elképzelhetetlen. Tisztában van ezzel a már a művésztelep létrehozásánál ott bábáskodó Vér József, Bicsérd polgármestere is. Nem véletlenül jegyezte meg: akadnak olyan művésztelepek, amelyek három–öt évnél többet nem érnek meg, ám Bicsérd valóban virágzik. Nemcsak a jeles művészekből álló alkotógárda, hanem az önkormányzat is szívügyének tekinti a működtetését. Nem csoda, hiszen az alkotók jelenléte jól érzékelhető a Pécs közeli településen. A falu első embere szerint hatásukra nemcsak a homlokzatok és a falu képe változott meg, hanem az emberek gondolkodásmódja is. A művészek színt és fényt vittek a hétköznapiakba, példaként állítva a településen élők elé a tudást, a tehetséget és a kreativitást – ezért tartós oly régóta a szeretettel befogadó közeg. A művésztelep további „hozádék”, hogy az alkotófolyamatba helyi lakosokat, iparosembereket is bevonnak a művészek. Többek között a lélekharang, a

temetői és a falukapu, valamint a kopjafák és a köztéri szobrok elhelyezésénél is nagy segítségükre voltak a helybéliek.

Csizy László: Struktúrák-sárga

Ha játszani akarnánk a szavakkal, azt mondhatnánk: összművészeti művésztelep szökkent szárba és teljesedett ki itt az elmúlt két és fél évtizedben, hiszen az alkotók között festő-, grafikus-, szobrász-, keramikus-, érem- és fotóművészt, építész-tervezőt, művésztanárt, filozófust, matematikust, művészettörténészt, irodalomtörténészt és fuvolaművészt is találunk. A Pécsen élő Kossuth-díjas költő, Bertók László is régóta gazdagítja e közösséget – meghatározva a missziót: „A lélek kemény, amíg szó lesz, amíg tehát ember lesz, addig művészet is lesz. Művészet nélkül nem tud élni az ember.”

Az előtérben Vanyúr István Madár és Dínó című alkotása

A csaknem kéttucatnyi kiállító művész a legkülönbébb műfajú és technikájú festményekkel, fotókkal, szobrokkal és grafikákkal mutatkozik be. H. Barakonyi Klára képzőművész, az alkotótelep „lelke” és Herczeg László festőművész jó érzékkel válogatott kollekciót állított össze. Olyat, amely remekül illusztrálja a Géger Melinda művészettörténész által a jubileumra készített katalógusban is megfogalmazottakat: „A telep résztvevői nem sorolhatók egyetlen konkrét művészeti irányzat vonzáskörébe, műveikből mégis kirajzolódik a közös szellemiség. A tájból kiindulva szerkezeti egységet keresnek a látványban, így a művésztelep csaknem minden tagjának munkásságában meghatározó a konstruktív jelleg. A szerkezet szigorú, puritán összefüggéseit sok esetben érzelemmenteli gesztusokkal oldják fel – ki jobban, ki kevésbé, ki szigorúbban, ki groteszk-ironikus módon. A konstrukció elvének alkalmazásában komoly különbségek vannak a minimálisra redukált jel-formától a barokkosan telített felületekig. Noha a művésztelepi munka bizonyos korlátokat állított az alkotók elé, meglepő, hogy milyen sokféle megoldással találkozunk a kivitelezés során. Ahány művész, annyiféle világ, annyi arculat.”

Vér József, Bicsérd polgármestere és Géger Melinda művészettörténész a kaposvári megnyitón

Soltra Elemér képzőművész, a művészetpedagógusok egyik kiválósága, – magam is az ő tankönyvéből tanultam a rajztanítást –, haláláig tagja maradt az alkotóközösségnek. Aki betér Isten műemléki védelem alatt álló bicsérdi hajlékába, az a templomkertben találkozhat Soltra tanár úr Kálváriájának gyönyörű bronzreliefjeivel. Az ezekről készült fotó is a kiállítás része, csakúgy, mint a fehér gyász hazájában, Csökölyben született néhai Márkus Ilona képzőművész színes játszótéri alkotásának fényképe. Marton Ákos építész-mérnök – egy időben Somogy főépítésze – a Bicsérden felállított, s már jelképpé nemesedett

Fénykapujával bűvöl; felesége, Hidasi Ágnes grafikáival s tűzzománcaival közelíti az eget a földhöz.

A bámulatos anyagból nehéz egyes műveket, alkotókat kiemelni, hiszen így, együtt képviselik a művészet egyetemességét. Szatyor Győző régi népi motívumokat mába mentő fa-fém szobrain vagy Vanyúr István groteszk alkotásain éppúgy megakad a szem, mint Pandur József balatoni pasztellképein. H. Barakonyi Klára Régészeti terület és Tájseb című akvarellje a teremtett világra, annak védelmére irányítja a figyelmet, Herczeg László a lírai absztrakt expresszív vonulatába tartozó művekkel érkezett, Mosonyi Tamás szobrászművész olvasztott-rogyasztott felületei végtelenül drámaiak. D. Szabó Margit szürreális látomásai, Kutnyánszky Géza festőművész harmóniát sugárzó tájképei, a topolyai születésű Zsáki István „tájviziói” a sokszínűség fontos produktumai – ahogyan Erdős János képzőművész Erdő című, falemezre festett „minimalizált” akrilképe, valamint Mánfai György Erdei fények című fotókettőse is.

Meghatározó művésze a bicsérdi alkotótelepnek K. Krawczun Halina kerámia- és porcelántervező iparművész, festőművész és grafikus. A kiállításon ezúttal fémből és kerámiából készült, töredezett szárnyú kapuja látható, amely akár lélekkapuként is felfogható. A Zsolnay Porcelánmanufaktúra Zrt. e lengyel származású alkotónak köszönheti a Magyar Termék Nagydíjat nyert Ginkgo Biloba Ősz elnevezésű csodás étkészletét.

Mosonyi Tamás: Közös pont

A bicsérdi alkotótelep művészei – kimondva- kimondatlanul – Istentől eredő tehetségüket csillogtatják meg e rangos, eklektikusságában is üde csoportos tárlaton. Egyéni művészi életutak csomópontja ez a kiállítás-sorozat; olyan, mint a fiatal felnőttkorba érkező művésztelep, ahol az őszi szezonban szárnyal a szó, s osztogatja csókjait a múzsa. Az alkotófolyamathoz egyébként előadássorozat is tartozik. Művészetről, mesterekről, életről,

halálról, szabadságról, példaképekről, reményről osztják meg gondolataikat az előadók az érdeklődőkkel.

A kiállításokon megjelenő elmúlt negyed század beszédes üzenet mának és holnapnak. E művészi gazdagságot s a településre tett hatást látva elismerhetjük Viktor Frankl, az osztrák neurológus és pszichiáter igazát, aki azt hangoztatta: „Nem az a kérdés, hogy önöknek mit nyújt a világ, hanem az, hogy önök mit tudnak nyújtani a világnak.”

A bicsérdi alkotótelep művészei és támogatói jól tudják ezt.

Fotó: Kovács Tibor

Lőrincz Sándor/Magyar Kurír

Az írás az Új Ember 2018. április 15-i számának Mértékadó mellékletében jelent meg.